

IV. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASI

1. Toplanma Tarihi : 23-31 Ağustos 1949

2. Şûra Gündemi

- 1- 1948-49 ders yılından itibaren uygulanmaya başlanan ilkökul programının incelenmesi
- 2- Yeni ortaokul programı projesinin incelenmesi
- 3- Lise ders konularının dört yıllık teşkilata göre tespiti
- 4- Ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulu teşkilatının ihtiyaçlara göre düzenlenmesi
- 5- Eğitim ve öğretimde dayarılan demokratik esasların gözden geçirilmesi

3-Dönemin Millî Eğitim Bakanı: Dr. Tahsin BANGUOĞLU

4-Şûra Başkanlık Divanı: Dr. Tahsin BANGUOĞLU
Besim KADIRGAN
Rüştü UZEL
Ord. Prof. Celâl SARÇ
Prof. Hulki EREN
Prof. Hikmet BİRAND

5- Dönemin Millî Eğitim Bakanı'nın Şûrayı Açış Konuşması

22-31 Ağustos 1949 tarihleri arasında toplanan IV. Millî Eğitim Şûrası'nda Millî Eğitim Bakanı Sayın Dr. Tahsin BANGUOĞLU açış konuşmasında özet olarak şu konulara temas etmiştir:

"Ortaöğretimde, ortaokullarda ve liselerde bir formasyon noktası vardır. Yani bu okullarda yetişen çocuklarımızda bir formasyon noksanı vardır. Bu noksan birtakım metot kusurlarından ve müfredat kusurlarından ileri gelmektedir.

Metot kusurları şunlardır: Ortaokullarda ve liselerde pasif bir tedrisat yapmaktayız. İlkokullarımızda tahakkuk ettirmeye çalıştığımız ve bir dereceye kadar da muvaffak olduğunuz tedrisat aktif, mukabil ortaokullarda ve liselerde pasiftir.

Okuttuğumuz maddelere gelince; bunlar da ihtiyaca uygun değildir. Hayatla ilgisi olmayan birçok maddeler okutuyoruz, memleketin realitesinde bulunmayan birtakım şeyler öğretiyoruz. Memleket mevzularını, çocuğun muhitindeki mevzuları ders konusu yapıp onları öğretmiyoruz. Öğrettiğimiz konular hayati değildir.

Birde buna ilave olarak bir rapor hâlinde yüksek heyetinize sunduğumuz "Demokrasi Terbiyesi" meselesi vardır. Biz Türk milletinin maarifçileri sıfatıyla memleketimizde bugün cereyan etmekte olan rejim istihalesine lâkayt kalamazdık. Kalamazdık, çünkü bu memleketin iktibas ettiği yeni fikirlerin ön safhasında bulunmuşlardır. Bu vazifeyi aynı zamanda seleflerimiz olan nesillere karşı da borçluyuz.

Bu memlekette medeniyet fikrinin ön saflarında öğretmenler dövüşmüşlerdir. Bu memlekette hürriyet fikrinin ön saflarında öğretmenler dövüşmüşlerdir. Bu memlekette cumhuriyet için yine ön saflarda öğretmenler dövüşmüşlerdir. Bu sefer bu demokrasi idealinin ön safında da yine bizim arkadaşlarımız bulunacaktır. Buna hiç şüphe yoktur. Demokrasi idaresi yeni bir terbiye meselesidir, memlekette yeni bir fikrin mal edilmesidir. Bu fikri yeni nesillere gereği gibi aşılayacak ve bu yeni hayat tarzını onlara fiilen öğretecek gene hocalarımızdır".

Dr. Tahsin BANGUOĞLU
Millî Eğitim Bakanı

6- Şûrada Alınan Kararlar

- 1- Yeni ortaokul programı projesinin incelenmesi
- 2- Lise ders konularının dört yıllık teşkilata göre tespiti
- 3- Ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulu teşkilatının ihtiyaçlara göre düzenlenmesi

4- Bu enstitülerde beden eğitimi ve resim-işin ayrı branşlar hâlinde ele alınması kabul edilmiştir. Bunun yanında;

- a) Eğitim ve öğretimde dayatılan demokratik esasların gözden geçirilmesi
- b) Öğretmen yetiştiren kurumların programlarında gerekli değişikliklerin yapılması
- c) İlkokul ikinci devrede ayrı ayrı okutulan Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi derslerinin bir ders hâlinde ve çocuk psikolojisine göre düzenlenmesi
- d) Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının öğretmenlerinin aynı kaynaktan yetiştirilmesi amacıyla birleştirilmesi teklifleri Şûra Genel Kurulunca bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.
- e) Ortaokullarda eğitim öğretimin anlayış ve uygulanış bakımından ilkokullara yaklaştırılması, bu iki kuruluş arasında paralellik ve ahenk sağlanması
- f) Öğrencilerin hayata atılmaları, meslek okullarına gitmeleri, liseye devam etmeleri hâllerinde kendilerine gerekli olan bilgi ve becerilerin kazandırılması
- g) İmtihanların objektif esaslara göre yapılması kararlaştırılmıştır.